

Observatielijst Welbevinden in Situaties (WiS)

Toelichting

De 'Observatielijst Welbevinden in Situaties' is verdeeld in drie leeftijdscategorieën: 0 tot 2 jaar, 2 tot 4 jaar en 4 tot 12 jaar.

Met de lijst worden alle kinderen in de groep geobserveerd, door een of meer leidsters. Per dag kunnen minimaal twee kinderen worden geobserveerd.

De 'Observatielijst Welbevinden in Situaties' (WiS) bevat de volgende onderdelen:

- planningsformulier WiS;
- gedragsbeschrijvingen WiS per leeftijdscategorie;
- observatieformulieren WiS per leeftijdscategorie;
- scoreformulier WiS per kind;
- vragenlijst voor leidsters;
- notatieformulier WiS voor de groep.

Vorbereiding

- Maak een indeling van observatiedagen op de planningslijst: bepaal van tevoren welk kind je op welke dag gaat observeren. Als dit kind niet aanwezig is, neem je het volgende kind op de lijst.
- Leg per kind de benodigde formulieren klaar in de groepsruimte:
  - gedragsbeschrijvingen passend bij de leeftijd van het kind dat je gaat observeren;
  - observatieformulieren passend bij de leeftijd van het kind;
  - vragenlijst voor leidsters.
- Lees de beschrijvingen van de zeven kenmerken van welbevinden door.
- Lees de gedragsbeschrijvingen WiS goed door: je weet nu waar je op moet letten. Bij elke situatie staan twee beschrijvingen: '1 of 2' (positief) en '4 of 5' (negatief). Als je vindt dat de beschrijving erg overeenkomt met het gedrag van het kind, scoor je een 1 (als het positief is) of 5 (als het negatief is). Als je vindt dat de gedragsbeschrijving een beetje overeenkomt met het gedrag van het kind, scoor je een 2 (als het een beetje positief is) of een 4 (als het een beetje negatief is).
De score 3 gebruik je als je vindt dat het kind zich niet echt prettig voelt (1 of 2), maar ook niet echt onprettig (4 of 5).
Onder aan het observatieformulier, bij 'opmerkingen', kun je dingen opschrijven die je opgevallen zijn in het gedrag van het kind en die volgens jou niet passen in de gedragsbeschrijvingen.
- Lees de observatieformulieren door: de beschrijvingen in het observatieformulier zijn een verkorte weergave van de gedragsbeschrijvingen.

Invullen van de formulieren

- Leg de observatieformulieren open in de groepsruimte neer, zodat je er af en toe een blik op kunt werpen en weer verder kunt observeren. Leef je per situatie goed in het kind in: kijk naar het gedrag, de gezichtsuitdrukking, de lichaamshouding en de uitstraling van het kind.
- Gebruik de gedragsbeschrijving als hulp bij het kijken. Hierdoor weet je beter waar je op moet letten. Een kind hoeft niet precies te voldoen aan alle gedragingen die genoemd zijn. Je kunt tijdens het observeren gewoon doorgaan met je normale bezigheden. Je hoeft er dus niet speciaal 'voor te gaan zitten'.
- Geef je indruk weer op het observatieformulier: onderaan kun je het juiste cijfer omcirkelen. Welke beschrijving komt helemaal of enigszins overeen met jouw eigen indruk?
Als je twijfelt kun je de observatie een keer herhalen. Doe dat liefst op dezelfde dag; voor sommige situaties zul je een dag moeten wachten, bijvoorbeeld voor het gedrag van een kind tijdens het binnenkomen.
- Ga bij het invullen van het observatieformulier als volgt te werk:
  - Lees de beide teksten met beschrijvingen en bepaal welke tekst je het meest herkenbaar vindt (de 1- of 2-tekst of de 4- of 5-tekst).
  - Bepaal vervolgens of je de tekst helemaal (1 of 5) of enigszins (2 of 4) van toepassing vindt. Vul 3 in als het kind zich niet echt prettig voelt, maar ook niet echt onprettig.
  - Vul je keuze in op het observatieformulier.

Observatielijst Welbevinden in Situaties (WiS)

- Na iedere observatie beantwoord je de vragen op de 'Vragenlijst voor leidsters', doe dit op dezelfde dag als de observatie.

Verwerking van de gegevens

- Neem de scores aan het eind van de dag over op het 'Notatieformulier voor de groep'. Op dit formulier verzamel je alle scores van de kinderen in je groep.
- Vul in de kolom 'Opmerkingen' het antwoord in op vraag 7 van de 'Vragenlijst voor leidsters'.
- Voeg de observatieformulieren en de 'Vragenlijst voor leidsters' per kind bij elkaar en bewaar ze op een vaste plaats.

Observatielijst Welbevinden in Situaties (WiS)

Planningsformulier WiS

Naam kind	Dagen waarop aanwezig	Observatie door	Observatiedatum	Opmerkingen
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				

Gedragsbeschrijvingen Welbevinden in Situaties (WiS), lijst 0 tot 2 jaar

Binnenkomst

1 of 2

Het kind is blij om de leidster en de andere kinderen weer te zien. Hij reageert op haar stem door een lachje, geluidje of in bewegingen en door lichaamscontact aan te gaan. Een kind dat alles even te veel wordt zal gaan huilen of zich verzetten, maar laat zich snel afleiden en troosten. Hij kijkt nieuwsgierig om zich heen om te zien wat er gebeurt. Hij loopt, rent, kruipt of kijkt direct naar speelgoed of naar de andere kinderen.

4 of 5

Het kind is niet blij de leidster en de andere kinderen weer te zien. Het rustige (introverte) kind reageert niet op het zien of horen van de leidster of de andere kinderen. Hij maakt geen oogcontact en uit niets blijkt dat hij blij is om op de opvang te komen. Hij maakt een ongeïnteresseerde en soms zelfs trieste indruk. Het drukke (extraverte) kind laat juist goed merken dat hij niet blij is. Hij gaat huilen en blijft huilen. Uit bangheid of boosheid wordt hij driftig en spartelt tegen. Vastpakken of aanraken weert hij af. Hij wil niets weten van de andere kinderen of van speelgoed.

Eten en drinken

1 of 2

Het kind reageert meestal enthousiast op eten of drinken. Alhoewel hij af en toe 'startproblemen' heeft (toch geen zin, geen tijd) of juist van 'dooreetproblemen' (hoeft na een paar happen al niet meer) eet en drinkt hij genoeg. Hij gedraagt zich ontspannen en 'beloont' de leidster voor haar zorg met tevreden lachjes, geluidjes of een gelukzalige gezichtsuitdrukking. Hij eet en drinkt met smaak, geniet van eten of drinken.

4 of 5

Het kind weigert te eten of te drinken. Hij reageert niet of negatief op het flesje, het fruithapje of de boterham. Het vraagt van de leidster veel inspanning en heel gerichte aandacht om hem iets te laten eten of drinken. De hele situatie roept zo veel spanning op dat hij moet huilen, onrustig wordt en het eten of drinken soms weer uitspuugt. Hij is opgelucht als hij van tafel mag.

Vrij spel binnen

1 of 2

Het kind is nieuwsgierig en ziet steeds iets wat een uitdaging vormt. Hij onderzoekt, soms met enige hulp en ondersteuning, wat hij met een nieuw spelletje of speeltje kan doen. Hij ervaart de aanwezigheid van de leidster als geruststellend maar heeft haar inbreng niet nodig om zelf te kunnen spelen. Onder het spelen praat en lacht hij in zichzelf en kan helemaal opgaan in de eigen bezigheden. Of is juist stil aan het genieten. De baby ligt ontspannen in de box, op het speelkleed of in een stoeltje. De dreumes kruipt of loopt rond en speelt met of in de buurt van andere kinderen.

4 of 5

Het kind heeft nauwelijks plezier tijdens het spel. Hij negeert of weert ieder initiatief van de leidster of van de andere kinderen af als hij zelf bezig is. Hij wordt snel driftig tijdens het spelen. Het kan ook zo zijn dat hij zelf niet tot spelen kan komen. Als hij zichzelf moet bezighouden gaat hij zeuren of jengelen. Zonder hulp wordt er niet gespeeld. Het onzekere kind zoekt houvast in altijd weer hetzelfde speeltje. Hij raakt in paniek als dat ene speeltje uit het zicht is of door een ander kind wordt afgepakt. Hij ervaart iets nieuws als bedreigend: gaat dan huilen of negeert het gewoon.

Vrij spel buiten

1 of 2

Het kind vindt het leuk om buiten te zijn. Hij is nieuwsgierig naar geluiden om zich heen en reageert op de dingen die in de omgeving te horen, voelen of zien zijn. Zand en water zijn interessante ontdekkingen. De grote en ruime buitenwereld is een uitdaging die het kind wil ervaren en veroveren. Een baby voelt zich buiten op zijn gemak en ligt daar heerlijk in de kinderwagen te keutelen of te soezen.

4 of 5

Het kind trekt zich in zichzelf terug en maakt geen contact met de omgeving. Hij voelt zich buiten niet op zijn gemak. Hij huult snel, jengelt of zit met een pruillipje wat rond te kijken. Hij vermaakt

zich niet. Hij blijft steeds dicht bij de leidster in de buurt en moet vaak door haar aangemoedigd worden om te kunnen spelen. Hij wordt bang van het uitbundige gedrag van andere kinderen. Er zijn ook kinderen die door die 'onbegrensde wereld' overvallen worden. Zo'n kind raakt over zijn toeren en maakt veel meer geluid en beweging dan binnen.

Gestructureerde activiteiten / activiteiten waar je een opdracht voor geeft

1 of 2

Het kind accepteert de leidster tijdens groepsactiviteiten. Hij luistert naar de leidster; haar aanwezigheid is een steun voor het kind. Hij heeft ook aandacht voor de bezigheden van andere kinderen, maar laat zich niet snel afleiden. Hij vindt het leuk om dingen samen te doen, en laat merken wat hij ervan vindt.

4 of 5

Het kind gaat gewoon zijn eigen gang of gaat tegen afspraken en gewoontes in. Hij laat zich nauwelijks door de leidster overreden of motiveren. Hij negeert haar en de andere kinderen of wordt boos en agressief. Driftige reacties, slaan, schreeuwen of juist wegkruipen is zijn verweer tegen 'iets samen doen'. Hij kan zich ook in zichzelf terugtrekken.

Verzorgen/slapen

1 of 2

Het kind geniet van het verzorgen: hij heeft even de volle aandacht van de leidster voor zich alleen. Hij laat zich aanraken, knuffelen en kietelen en heeft daar plezier in. Het slapen gaan verloopt rustig. Hij heeft een eigen slaapritme en laat zich lekker in bedje leggen als het tijd is. Hij ligt in bed soms nog wat te kletsen en valt rustig in slaap. Zodra hij wakker wordt, is hij ontspannen en maakt weer contact met de omgeving. Hij ligt rond te kijken, speelt en lacht naar de leidster die hem uit bed komt halen.

4 of 5

Het kind is onrustig als het verzorgd wordt. Hij reageert schrikachtig en paniekerig. De knuffelspelletjes vindt hij niet leuk: hij begint te huilen of weert de leidster af. Hij heeft geen eigen slaapritme. Het moment van slapengaan verloopt onrustig. Hij moet zich vaak in slaap huilen, slaapt slecht en wordt in paniek wakker of huilt bij het wakker worden.

Vertrek

1 of 2

Het kind reageert adequaat op wat er verwacht wordt zodra het vertrektijd is. De dreumes helpt opruimen. Hij neemt afscheid, zowel van de leidster als van vriendjes, en laat merken dat hij het leuk vond.

4 of 5

Het kind vertrekt zomaar, neemt geen afscheid van de leidster of van de andere kinderen. Hij vermijdt oogcontact. Of hij gaat ieder contact uit de weg: afwenden, verstoppen of rondrennen. Het kan ook zo zijn dat hij zich luidruchtig gedraagt zodra hij naar huis moet om zo een reactie van de leidster of van de andere kinderen uit te lokken.

Observatieformulier WiS 0 tot 2 jaar

Groep: _____

In de groep sinds: _____

Geboortedatum: _____

Geobserveerd door: _____

Aantal dagen in opvang: _____

Datum observatie: _____

Binnenkomst	Eten en drinken	Vrij spel binnen
<p>1 of 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het kind is blij de leidster en de andere kinderen te zien. • Hij reageert op de leidster met een lachje, een geluidje, bewegingen of lichaamscontact. • Hij kan even huilen of zich verzetten, maar laat zich snel troosten of afleiden. • Hij kijkt nieuwsgierig om zich heen. • Hij loopt, rent, kruipt, kijkt (direct) naar het speelgoed en de andere kinderen. 	<p>1 of 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het kind reageert enthousiast op eten en drinken. • Hij kan startproblemen of 'dooreetproblemen' hebben, maar eet en drinkt genoeg. • Hij gedraagt zich ontspannen, geniet van eten en drinken. • Hij maakt tevreden geluidjes en lachjes of heeft een gelukzalige uitdrukking. 	<p>1 of 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het kind is nieuwsgierig, ziet steeds iets wat uitdaging vormt. • Hij onderzoekt, soms met wat hulp, wat hij met nieuw speelgoed kan. • Hij heeft de inbreng van de leidster niet nodig. • Onder het spelen lacht en praat hij (in zichzelf), of geniet hij stil. • De baby ligt ontspannen in de box of het stoeltje of op het speelkleed. • De dreumes loopt of kruipt rond en speelt met of bij andere kinderen.
<p>4 of 5</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het kind is niet blij de leidster en de andere kinderen te zien. • Het rustige kind reageert niet, maakt geen oogcontact. • Uit niets blijkt dat hij het naar zijn zin heeft. • Hij maakt een ongeïnteresseerde of trieste indruk. • Het drukke kind gaat huilen en blijft huilen. Uit bangheid of boosheid wordt hij driftig, spartelt tegen. • Vastpakken of aanraken wordt afgeweerd. • Hij wil niets weten van de andere kinderen of het speelgoed. 	<p>4 of 5</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het kind weigert eten of drinken. • Hij reageert niet of negatief op een flesje, fruithapje of boterham. • Het kost de leidster veel inspanning om hem te laten eten of drinken. • De situatie roept zo veel spanning op dat hij moet huilen, onrustig wordt en het eten soms weer uitspuugt. 	<p>4 of 5</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het kind heeft nauwelijks plezier tijdens het spel. • Ieder initiatief van de leidster of de andere kinderen tijdens spel wordt genegeerd of afgeweerd. • Hij wordt snel driftig. • Of hij kan niet zelf tot spelen komen. • Hij ligt te zeuren of jengelen • Het onzekere kind zoekt houvast in steeds hetzelfde speeltje; hij raakt in paniek als het er niet is of als het wordt afgepakt. • Hij ervaart nieuwe dingen als bedreigend, gaat dan huilen of negeert het.
<p>SCORE 1 2 3 4 5</p>	<p>SCORE 1 2 3 4 5</p>	<p>SCORE 1 2 3 4 5</p>
<p>Opmerkingen:</p>	<p>Opmerkingen:</p>	<p>Opmerkingen:</p>

Observatieformulier WiS 0 tot 2 jaar

Groep: _____

In de groep sinds: _____

Geboortedatum: _____

Geobserveerd door: _____

Aantal dagen in opvang: _____

Datum observatie: _____

Vrij spel buiten

Gestructureerde activiteiten

1 of 2

- Het kind vindt het leuk om buiten te zijn.
- Hij is nieuwsgierig en reageert op dingen die in de omgeving te horen, zien of voelen zijn.
- Zand en water zijn interessant.
- Hij ziet de 'grote wereld buiten' als een uitdaging die hij wil ervaren en veroveren.
- De baby voelt zich buiten op zijn gemak en ligt in de kinderwagen te keutelen of te soezen.

1 of 2

- Het kind accepteert de leidster tijdens groepsactiviteiten.
- Hij luistert naar haar, ervaart haar aanwezigheid als steun.
- Hij heeft ook aandacht voor de bezigheden van de andere kinderen, maar laat zich niet snel afleiden.
- Hij vindt het leuk om dingen samen te doen.
- Hij laat merken wat hij ervan vindt.

4 of 5

- Het kind maakt geen contact met de omgeving.
- Hij voelt zich buiten niet op zijn gemak, huult snel, jengelt of zit wat voor zich uit te kijken.
- Hij vermaakt zich niet.
- Hij blijft dicht bij leidster, moet vaak door haar aangemoedigd worden om te kunnen spelen.
- Hij wordt bang van het uitbundige gedrag van andere kinderen.
- Of hij raakt overvallen door de 'onbegrensde' wereld: raakt over zijn toeren en maakt veel meer beweging en geluid dan binnen.

4 of 5

- Het kind gaat eigen gang of gaat tegen afspraken en gewoontes in.
- Hij laat zich nauwelijks door de leidster motiveren of overreden.
- Hij negeert haar en de andere kinderen of wordt boos en agressief.
- Hij verweert zich tegen 'iets samen doen': drift, slaan, schreeuwen of juist wegkruipen.
- Hij kan zich ook in zichzelf terugtrekken.

SCORE 1 2 3 4 5

SCORE 1 2 3 4 5

Opmerkingen:

Opmerkingen:

Observatieformulier WiS 0 tot 2 jaar

Groep: _____

In de groep sinds: _____

Geboortedatum: _____

Geobserveerd door: _____

Aantal dagen in opvang: _____

Datum observatie: _____

Verzorgen/slapen	Vertrek
<p>1 of 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het kind geniet van verzorgen: heeft de leidster even voor zich alleen. • Hij heeft plezier in aanraken, knuffelen, kietelen. • Hij heeft zijn eigen slaapritme en laat zich lekker in bed leggen; ligt in bed soms nog wat te kletsen en valt rustig in slaap. • Hij wordt ontspannen wakker en maakt weer contact met de omgeving. • Hij ligt rond te kijken, speelt en lacht naar de leidster die hem uit bed komt halen. 	<p>1 of 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het kind reageert adequaat op wat er verwacht wordt rond vertrektijd. • De dreumes helpt opruimen. • Hij neemt afscheid van de leidster en van vriendjes. • Hij laat merken dat hij het leuk vond.
<p>4 of 5</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het kind is onrustig als hij verzorgd wordt: reageert schrikachtig en paniekerig. • Hij vindt knuffelspelletjes niet leuk: begint te huilen of weert de leidster af. • Hij heeft geen eigen slaapritme. • Slapengaan verloopt onrustig: hij moet zich vaak in slaap huilen, slaapt slecht. • Hij wordt in paniek wakker of huilt bij het wakker worden. 	<p>4 of 5</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het kind vertrekt zomaar, neemt geen afscheid van de leidster of de andere kinderen. • Hij vermijdt oogcontact. • Of hij gaat ieder contact uit de weg: afwenden, rondrennen of verstoppen. • Hij kan zich ook luidruchtig gedragen om zo een reactie uit te lokken van de leidster of de andere kinderen.
<p>SCORE 1 2 3 4 5</p>	<p>SCORE 1 2 3 4 5</p>
<p><i>Opmerkingen:</i></p>	<p><i>Opmerkingen:</i></p>

Gedragsbeschrijvingen Welbevinden in Situaties (WiS), lijst 2 tot 4 jaar

Binnenkomst

1 of 2

Het kind is blij als hij de leidster en de andere kinderen ziet. Hij maakt, soms na enige aarzeling, contact. Hij kijkt om zich heen en loopt rond op zoek naar bekende en nieuwe dingen. Hij reageert op wat hij ziet en hoort; hij betreft de leidster of andere kinderen hierbij. Als het even te veel wordt kan hij gaan huilen, maar laat zich vervolgens snel afleiden en troosten.

4 of 5

Het kind maakt nauwelijks contact als hij de leidster of de andere kinderen ziet. Hij kijkt of loopt niet nieuwsgierig rond, maar blijft 'bij de deur staan'. De leidster moet hem echt 'binnenhalen'. Of hij laat juist goed merken dat hij niet blij is. Hij huilt, wordt driftig of spartelt tegen. Vastpakken of aanraken wordt afgeweerd. Het kan ook zijn dat hij zich verzet door contact uit de weg te gaan: hij gaat zich direct verstoppen of blijft wegrekken. Hij zoekt geen ander kind op.

Eten en drinken

1 of 2

Het kind reageert enthousiast op de aankondiging of de aanblik van eten of drinken. Hoewel er wel eens 'startproblemen' zijn (toch geen zin, geen tijd, liever iets anders, lust ik niet) of 'dooreetproblemen' (hoeft na een paar happen niet meer), eet en drinkt hij genoeg. Hij gedraagt zich ontspannen en tevreden. Hij geniet van eten en drinken en van het contact met de leidster en de andere kinderen. Hij lacht, kletst en zingt met de anderen.

4 of 5

Het kind reageert niet of negatief op het eten of drinken. Hij negeert wat hij aangeboden krijgt of veegt het van tafel. Het vraagt van de leidster veel inspanning en heel gerichte aandacht om hem iets te laten eten of drinken. De hele situatie roept zo veel spanning op dat hij moet huilen of onrustig wordt. Hij maakt geen contact met de leidster of met de andere kinderen tijdens het eten en drinken.

Vrij spel binnen

1 of 2

Het kind is nieuwsgierig naar de omgeving. Hij waardeert het initiatief van de leidster of van een van de andere kinderen. Hij ziet de uitdaging van een nieuw spelletje of speeltje ('echt' nieuw speelgoed, maar ook speelgoed waar het kind al een tijd niet meer mee gespeeld heeft) en gaat graag op onderzoek uit. De aanwezigheid van de leidster is geruststellend, maar hij heeft haar niet nodig om zelf of met andere kinderen te kunnen spelen. Hij kiest zelf spel en speelgoed; hij bepaalt ook of hij alleen of met andere kinderen gaat spelen. Hij kan helemaal opgaan in zijn eigen fantasie; babbelt, lacht en praat tijdens de bezigheden of geniet stilletjes. Kleine probleempjes lost hij met de andere kinderen op. Op de momenten dat het nodig is, kan hij steun en hulp zoeken bij de leidster.

4 of 5

Het kind negeert het initiatief van de leidster of een ander kind of weert het af. Hij ervaart anderen als storend. Er zijn ook kinderen die zelf niet tot spelen kunnen komen. Deze kinderen wachten af. Voor sommige kinderen is het zelf-spelen geen uitdaging. Zij hangen het liefst bij de leidster. Het onzekere of angstige kind zoekt houvast: als dingen anders gaan dan hij gewend is, zal hij gaan huilen of wegkruipen. Hij loopt vaak doelloos rond en laat zich niet enthousiast maken door het spel van andere kinderen.

Vrij spel buiten

1 of 2

Het kind speelt graag buiten, ook als het koud of somber weer is. Hij is nieuwsgierig en exploratief: maakt gebruik van de ruimte en materialen die het buiten spelen bieden. Hij rent, speelt, fietst, lacht en roept. Hij zoekt zelf andere kinderen op om dingen samen te gaan doen en heeft de leidster nauwelijks nodig. Hij leeft zich uit en geniet. Hij komt ontspannen binnen na het buiten spelen.

4 of 5

Het kind voelt zich overweldigd door de buitenomgeving. Hij ervaart geen plezier in deze omgeving. Hij trekt zich terug. Hij kruipt stilletjes en soms angstig alleen in een hoekje weg, loopt

doelloos rond of zit aan de kant de tijd uit. Hij blijft steeds in de buurt van de leidster; moet door haar gesteund en aangemoedigd worden om te kunnen spelen. Het enthousiasme van andere kinderen is eerder beangstigend dan uitdagend. Er zijn ook kinderen die zich op een andere manier 'verloren' voelen als ze buiten zijn. Zo'n kind verliest de controle over het eigen gedrag: hij wordt heel druk en schreeuwt, hij plaagt andere kinderen of hij smijt met speelgoed. Hij geniet niet, komt nauwelijks tot spelen. Als dit kind weer binnenkomt, is hij uitgeput of tegendraads.

Gestructureerde activiteiten / activiteiten waar je een opdracht voor geeft

1 of 2

Het kind vindt het leuk om dingen samen te doen; hij helpt de leidster bij het klaarzetten van stoeltjes of materialen of geeft aanwijzingen aan andere kinderen. Hij kiest iemand uit om naast te zitten of om iets samen mee te gaan doen. Hij luistert naar de aanwijzingen van de leidster en roept haar hulp in als hij er zelf niet uitkomt. Hij geniet van het 'samenzijn' en 'samen doen' met de leidster en de groep. Hij kletst, lacht en zingt in zichzelf en met anderen, of geniet stilletjes.

4 of 5

Het kind doet niet mee met de activiteit. Hij luistert niet naar de aanwijzingen van de leidster. Hij trekt zich terug door ergens weg te kruipen of is passief. Hij houdt zich stil. Het kan ook zo zijn dat het kind zich juist erg hoorbaar verzet tegen 'samen doen': praat door de instructies of liedjes heen of doet juist datgene wat niet mag en maakt de werkjes van andere kinderen stuk. Hij is niet nieuwsgierig of geïnteresseerd.

Verzorgen/slapen

1 of 2

Het kind geniet van het verzorgen: hij heeft even de volle aandacht van de leidster voor zich alleen. Hij laat zich aanraken, knuffelen en kietelen en heeft daar plezier in. Hij poept en plast normaal en heeft interesse in zindelijk worden. Hij heeft een eigen slaapritme (voor kinderen die nog slapen op het dagverblijf) en laat zich rustig naar bed brengen. In bed kan hij zich ontspannen en slaapt goed in. Bij het ontwaken is hij weer helemaal uitgerust.

4 of 5

Het kind weert het contact af tijdens het verzorgen. Hij wil niet aangeraakt worden en ligt gespannen te wachten tot hij weg kan. Het zindelijk worden verloopt moeizaam en het kind valt steeds weer terug. Hij heeft geen eigen slaapritme (voor kinderen die nog slapen op het dagverblijf), waardoor het naar bed gaan nooit vanzelfsprekend is. In bed is hij onrustig, slaapt hij slecht en wordt hij huilend of onrustig wakker.

Vertrek

1 of 2

Het kind reageert adequaat op wat er verwacht wordt zodra het vertrektijd is. Hij helpt opruimen en neemt afscheid, zowel van de leidster als van vriendjes. Hij laat merken dat hij het leuk vond.

4 of 5

Het kind vertrekt zomaar, neemt geen afscheid van de leidster of van de andere kinderen. Hij vermijdt oogcontact. Of hij gaat ieder contact uit de weg: afwenden, verstoppen of rondrennen. Het kan ook zo zijn dat hij zich luidruchtig gedraagt zodra hij naar huis moet, om zo een reactie van de leidster of van de andere kinderen uit te lokken.

Observatieformulier WiS 2 tot 4 jaar

Groep: _____

In de groep sinds: _____

Geboortedatum: _____

Geobserveerd door: _____

Aantal dagen in opvang: _____

Datum observatie: _____

Binnenkomst	Eten en drinken	Vrij spel binnen
<p>1 of 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het kind is blij de leidster en de andere kinderen te zien. • Hij maakt, soms na enige aarzeling, contact. • Hij kijkt om zich heen, loopt rond op zoek naar bekende en nieuwe dingen. • Hij reageert op wat hij hoort en ziet, betreft anderen erbij. • Hij kan even huilen en zich verzetten, maar laat zich snel troosten. 	<p>1 of 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het kind reageert enthousiast op eten en drinken. • Hij kan startproblemen of 'dooreetproblemen' hebben, maar eet en drinkt genoeg. • Hij gedraagt zich ontspannen en tevreden. • Hij geniet van eten en drinken en van contact met de leidster en de andere kinderen. 	<p>1 of 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het kind is nieuwsgierig en gaat graag op onderzoek uit. • Hij ziet de uitdaging van nieuw speelgoed. • Hij waardeert initiatief van de leidster of de andere kinderen. • Hij heeft de leidster niet nodig om zelf of met de anderen te kunnen spelen. • Hij kiest zelf spel en speelgoed, bepaalt zelf of hij alleen of met anderen speelt. • Onder het spelen lacht en praat hij (in zichzelf) of geniet hij stilletjes. • Hij kan probleempjes zelf oplossen; zoekt zo nodig steun bij de leidster.
<p>4 of 5</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het kind maakt nauwelijks contact met de leidster en de andere kinderen. • Hij kijkt of loopt niet rond, maar blijft bij de deur staan, de leidster moet hem 'binnenhalen'. • Het drukke kind huilt, wordt driftig of spartelt tegen. • Vastpakken of aanraken wordt afgeweerd. • Of hij gaat contact uit de weg: verstopt zich direct of blijft wegnemen. • Hij zoekt geen ander kind op. 	<p>4 of 5</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het kind reageert niet of negatief op eten en drinken. • Hij negeert wat hij aangeboden krijgt of veegt het van tafel. • Het kost de leidster veel inspanning om hem te laten eten. • De situatie roept zo veel spanning op dat het kind moet huilen of onrustig wordt. • Hij maakt geen contact met de leidster of de andere kinderen tijdens het eten en drinken. 	<p>4 of 5</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het initiatief van leidster of anderen wordt afgeweerd, hij ervaart anderen als storend. • Hij komt niet zelf tot spel, wacht af. • Zelf spelen is geen uitdaging voor hem, hij hangt bij de leidster. • Hij zoekt houvast, gaat huilen als dingen anders gaan dan normaal. • Hij loopt vaak doelloos rond, laat zich niet enthousiast maken door de andere kinderen.
<p>SCORE 1 2 3 4 5</p>	<p>SCORE 1 2 3 4 5</p>	<p>SCORE 1 2 3 4 5</p>
<p>Opmerkingen:</p>	<p>Opmerkingen:</p>	<p>Opmerkingen:</p>

Observatieformulier WiS 2 tot 4 jaar

Groep: _____

In de groep sinds: _____

Geboortedatum: _____

Geobserveerd door: _____

Aantal dagen in opvang: _____

Datum observatie: _____

Vrij spel buiten

Gestructureerde activiteiten

1 of 2

- Het kind speelt graag buiten, ook bij koud of somber weer.
- Hij is nieuwsgierig en exploratief, maakt gebruik van beschikbare ruimte en materialen.
- Hij rent, speelt, fietst, lacht, roept.
- Hij zoekt zelf andere kinderen op voor spel, heeft de leidster nauwelijks nodig.
- Hij leeft zich uit en geniet, komt ontspannen weer binnen.

1 of 2

- Het kind geniet van samenzijn en samendoen.
- Hij kletst, lacht en zingt in zichzelf en met anderen, of geniet stilletjes.
- Hij helpt de leidster bij het klaarzetten van spullen of geeft anderen aanwijzingen.
- Hij kiest iemand uit om naast te zitten, iets samen te doen.
- Hij luistert naar aanwijzingen van de leidster en roept haar hulp in als hij er zelf niet uit komt.

4 of 5

- Het kind voelt zich overweldigd door 'buiten', ervaart geen plezier.
- Hij trekt zich terug, zit stilletjes of angstig alleen in een hoekje, loopt doelloos rond of zit de tijd uit.
- Hij blijft bij de leidster, moet vaak door haar aangemoedigd worden om te kunnen spelen.
- Enthousiasme van andere kinderen is eerder bedreigend dan uitdagend.
- Of hij verliest controle over zijn eigen gedrag: wordt druk, schreeuwt, plaagt anderen, smijt met speelgoed. Hij geniet niet, komt nauwelijks tot spelen.
- Hij is uitgeput of tegendraads bij binnenkomst.

4 of 5

- Het kind doet niet mee aan de activiteit.
- Hij luistert niet naar aanwijzingen van de leidster.
- Hij trekt zich terug, kruipt weg of is passief, hij houdt zich stil.
- Of hij verzet zich juist hoorbaar tegen 'samendoen': praat overal doorheen, doet wat niet mag en maakt werkjes van anderen kapot.
- Hij is niet nieuwsgierig of geïnteresseerd

SCORE 1 2 3 4 5

SCORE 1 2 3 4 5

Opmerkingen:

Opmerkingen:

Observatieformulier WiS 2 tot 4 jaar

Groep: _____

In de groep sinds: _____

Geboortedatum: _____

Geobserveerd door: _____

Aantal dagen in opvang: _____

Datum observatie: _____

Verzorgen/slapen	Vertrek
<p>1 of 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het kind geniet van verzorgen: heeft de leidster even voor zich alleen. • Hij heeft plezier in aanraken, knuffelen, kietelen; hij lacht en kletst. • Hij heeft interesse in zindelijk worden. • Hij heeft zijn eigen slaapritme, laat zich rustig naar bed brengen, slaapt goed in. • Hij is bij het ontwaken weer uitgerust. 	<p>1 of 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het kind reageert adequaat op wat er verwacht wordt rond vertrektijd. • Hij helpt met opruimen. • Hij neemt afscheid van de leidster en van vriendjes. • Hij laat merken dat hij het leuk vond.
<p>4 of 5</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het kind weert contact tijdens verzorgen af. • Hij wil niet aangeraakt worden, ligt gespannen te wachten tot hij weg kan. • Zindelijk worden verloopt moeizaam, hij valt steeds terug. • Hij heeft geen eigen slaapritme, waardoor het naar bed gaan nooit vanzelfsprekend is. • In bed is hij onrustig, hij slaapt slecht en hij wordt huilend of onrustig wakker. 	<p>4 of 5</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het kind vertrekt zomaar, neemt geen afscheid van de leidster of van andere kinderen. • Hij vermijdt oogcontact. • Of hij gaat ieder contact uit de weg: afwenden, rondrennen of verstoppen. • Hij kan zich ook luidruchtig gedragen om zo een reactie uit te lokken van de leidster of de andere kinderen.
<p>SCORE 1 2 3 4 5</p>	<p>SCORE 1 2 3 4 5</p>
<p>Opmerkingen:</p>	<p>Opmerkingen:</p>
<p>_____</p>	<p>_____</p>
<p>_____</p>	<p>_____</p>
<p>_____</p>	<p>_____</p>

Gedragsbeschrijvingen Welbevinden in Situaties (Wis), lijst 4 tot 12 jaar

Binnenkomst

1 of 2

Het kind is blij de leidster en de andere kinderen weer te zien. Hij praat met de andere kinderen op weg naar de opvang. Hij groet bij binnenkomst de kinderen of de leidster die er al zijn. Hij vertelt de leidster wat hij heeft meegemaakt of hoe hij zich voelt. Een kind dat zich bij binnenkomst niet prettig voelt, laat zich snel afleiden en troosten. Hij maakt dadelijk plannen voor wat hij wil gaan doen. Hij legt zelf contact met vriendjes en gaat uit zichzelf spelen. Hij voelt zich een deel van de groep.

4 of 5

Het kind komt ongeïnteresseerd binnen zonder te groeten. Of hij blijft buiten staan en moet worden overgehaald om binnen te komen. Hij vermijdt oogcontact en uit zijn hele houding straalt afweer. Soms komt hij sip kijkend binnen. Hij wil niets vertellen en trekt zich in zichzelf terug. Hij gaat ieder contact uit de weg: bij het binnenkomen kruipt hij direct weg of blijft hij gewoon rondrennen. Het kan ook zijn dat hij zich heel druk gedraagt: luidruchtig, zoekt ruzie met andere kinderen of overtreedt welbewust afspraken en regels. Alles is 'te' (druk, hard, veel).

Eten en drinken

1 of 2

Hoewel er soms sprake is van 'startproblemen' (geen zin, geen tijd, liever iets anders, lust ik niet), eet en drinkt het kind meestal wat aangeboden wordt. Hij gedraagt zich ontspannen. Hij geniet van eten of drinken en van het contact met de leidster en de andere kinderen. Het is een moment van samenzijn waaraan hij een bijdrage levert door te vertellen en te luisteren.

4 of 5

De aankondiging dat er gegeten en gedronken gaat worden, roept verzet op. Het kind negeert wat het aangeboden krijgt. De hele situatie roept spanning op, zodat hij onrustig, dwars of boos wordt. Hij reageert negatief op de reacties van de andere kinderen. Hij heeft zijn emoties niet onder controle, stoort andere kinderen, of is juist stil en teruggetrokken.

Vrij spel binnen

1 of 2

Het kind is nieuwsgierig en ziet steeds iets wat een uitdaging vormt. Hij kiest welbewust voor bepaalde activiteiten en kiest of een spel alleen of met andere gespeeld gaat worden. Hij legt zelf contact met andere kinderen en overlegt wat ze samen kunnen gaan doen. Het initiatief van de leidster wordt gewaardeerd, maar is meestal niet nodig. Het kind zoekt op de momenten dat het nodig is steun en hulp bij de leidster. In het spel kan hij zijn energie kwijt: er wordt gelachen, gepraat en natuurlijk ook af en toe geruzied. Hij kan de conflicten meestal zelf oplossen, en anders met behulp van de leidster. Hij maakt het spelen voor zichzelf leuk.

4 of 5

Het kind speelt altijd alleen en sluit zich daarbij af van de omgeving. Er zijn ook kinderen die niet zonder hulp kunnen beginnen met spelen. Voor sommige kinderen is het zelf-spelen geen uitdaging. Zo'n kind loopt doelloos rond en vindt alles per definitie 'niet leuk' of 'stom'. Het onzekere of angstige kind zoekt de nabijheid van de leidster. Hij hangt het liefst bij haar of vraagt overmatig veel aandacht. Hij klaagt bijvoorbeeld over buikpijn of hoofdpijn en blijft in een hoekje zitten of liggen. Ook door agressief of baldadig gedrag kan een kind laten zien dat hij niet kan spelen. Of hij verstoort het speelplezier van anderen.

Vrij spel buiten

1 of 2

Het kind is graag buiten en geniet van de vrijheid die hij daar heeft. Hij houdt wel contact met de leidster, maar heeft haar niet nodig om te kunnen spelen. Hij overlegt en werkt samen met de andere kinderen. Hij weet om te gaan met de inbreng van andere kinderen en is weerbaar binnen de groep. Is nieuwsgierig en exploratief en maakt gebruik van de ruimte en de materialen die het buitenspel biedt. Hij kan zijn energie kwijt en uit emoties van plezier, boosheid en verdriet.

4 of 5

Het kind is meer gericht op de leidster dan op de andere kinderen. Hij blijft steeds in haar buurt; zoekt steun en aanmoediging. Hij is onzeker in de contacten met de andere kinderen. Hij trekt

zich terug en weert ieder initiatief af. Of hij plaagt andere kinderen of doet hen pijn. Hij vernielt materiaal en speelt er niet echt mee. Hij is gespannen en uit dit door ongecontroleerd rond te rennen en te schreeuwen. Hij heeft weinig controle over zijn emoties en kan 'om niets' boos of verdrietig worden.

Gestructureerde activiteiten / activiteiten waar je een opdracht voor geeft

1 of 2

Het kind geniet van het samen bezig zijn. Hij accepteert de leidster en grijpt haar voorstellen en initiatieven aan om tot nieuwe ontdekkingen te komen. Hij zoekt samenwerking met andere kinderen en is in staat om de eigen inbreng af te stemmen op de inbreng van anderen. Tijdens de activiteit praat en overlegt hij met anderen, heeft plezier. Hij is ontspannen en spontaan in uitingen. Hij toont emoties en kan hier zodanig mee omgaan, dat het voor anderen te begrijpen en te accepteren is. Hij heeft vertrouwen in zijn eigen mogelijkheden.

4 of 5

Het kind verzet zich tegen gezamenlijke activiteiten of doet niet echt mee. Hij negeert het aanbod en trekt zich terug. Hij moppert op de andere kinderen en de leidster en vindt alles 'stom'. Hij laat dit zien door tegendraads te worden. Hij negeert de aanwijzingen van de leidster, overtreedt regels en afspraken en verstoort de activiteit. Hij komt tot niets. Hij zoekt ruzie met andere kinderen en wil zich steeds aan hen meten. Hij heeft geen vertrouwen in zichzelf. Als iets niet lukt of anders loopt dan verwacht of gehoopt, reageert hij dit emotioneel af door boos, driftig of verdrietig te worden. Hij heeft geen plezier in het samenwerken met anderen.

Vertrek

1 of 2

Het kind reageert adequaat op wat er verwacht wordt zodra het vertrektijd is. Hij ruimt de spullen op en helpt de leidster en de andere kinderen. Hij neemt afscheid, zowel van de leidster als van vriendjes. Hij heeft het soms alweer over de volgende keer en laat merken dat hij het leuk vond.

4 of 5

Het kind vertrekt zomaar, neemt geen afscheid van de leidster of van de andere kinderen. Oogcontact wordt vermeden. Of gaat ieder contact uit de weg: verstoppen of rondrennen. Het kan ook zo zijn dat het kind zich luidruchtig gedraagt zodra hij naar huis moet om zo een reactie van de leidster of van de andere kinderen uit te lokken.

Observatieformulier WiS 4 tot 12 jaar

Groep: _____

In de groep sinds: _____

Geboortedatum: _____

Geobserveerd door: _____

Aantal dagen in opvang: _____

Datum observatie: _____

Binnenkomst

Eten en drinken

1 of 2

- Het kind is blij de leidster en de andere kinderen te zien.
- Hij praat met hen op weg naar de opvang.
- Hij groet bij binnenkomst degenen die er al zijn.
- Hij vertelt de leidster wat hij heeft meegemaakt of hoe hij zich voelt.
- Hij laat zich snel troosten of afleiden als hij zich niet prettig voelt.
- Hij maakt meteen plannen voor wat hij wil gaan doen.
- Hij legt zelf contacten met anderen, gaat uit zichzelf spelen.
- Hij voelt zich een deel van de groep.

1 of 2

- Het kind kan startproblemen hebben, maar eet en drinkt meestal goed.
- Hij gedraagt zich ontspannen, geniet van eten en drinken en van contact met de leidster en andere kinderen.
- Hij draagt aan het moment van samenzijn bij door te luisteren en te vertellen.

4 of 5

- Het kind komt ongeïnteresseerd binnen zonder te groeten of moet worden 'binnengehaald'.
- Oogcontact wordt vermeden, uit zijn hele houding spreekt afweer.
- Hij kijkt sip, wil niets vertellen, vermijdt contact door zich terug te trekken of door 'rond te rennen'.
- Of hij is druk, luidruchtig, zoekt ruzie of overtreedt bewust afspraken en regels. Alles is 'te'.

4 of 5

- Het kind reageert niet of negatief op eten en drinken.
- Hij negeert wat hij aangeboden krijgt.
- De situatie roept spanning op, zodat het kind onrustig, dwars of boos wordt.
- Hij reageert negatief op reacties van andere kinderen.
- Hij heeft emoties niet onder controle, stoort andere kinderen of is juist stil en teruggetrokken.

SCORE 1 2 3 4 5

SCORE 1 2 3 4 5

Opmerkingen:

Opmerkingen:

Observatieformulier WiS 4 tot 12 jaar

Groep: _____

In de groep sinds: _____

Geboortedatum: _____

Geobserveerd door: _____

Aantal dagen in opvang: _____

Datum observatie: _____

Vrij spel binnen

Vrij spel buiten

1 of 2

- Het kind is nieuwsgierig, ziet steeds iets wat een uitdaging is.
- Hij kiest welbewust voor bepaalde activiteiten, voor alleen of met anderen spelen.
- Hij legt zelf contact met andere kinderen en overlegt wat ze kunnen gaan doen.
- Initiatief van de leidster wordt gewaardeerd, maar is meestal niet nodig.
- Hij zoekt haar steun en hulp als het nodig is.
- Hij kan in spel energie, fantasie en emoties kwijt: er wordt gelachen, gepraat en soms ook geruzied.
- Hij lost conflicten meestal zelf op, zo nodig met hulp van de leidster.
- Hij maakt het spelen voor zichzelf leuk.

1 of 2

- Het kind is graag buiten, geniet van de vrijheid die hij daar heeft.
- Hij houdt wel contact met de leidster, maar heeft haar niet nodig.
- Hij overlegt en werkt samen met de andere kinderen.
- Hij weet om te gaan met de inbreng van anderen en is weerbaar binnen de groep.
- Hij is nieuwsgierig en exploratief, maakt gebruik van beschikbare ruimte en materialen.
- Hij kan zijn energie kwijt en uit emoties van plezier, boosheid en verdriet.

4 of 5

- Het kind speelt alleen, sluit zich af van de omgeving of kan niet zonder hulp beginnen met spelen.
- Zelf spelen is geen uitdaging: hij loopt doelloos rond en vindt alles 'stom'.
- Het onzekere, angstige kind zoekt nabijheid van de leidster, hangt bij haar, vraagt erg veel aandacht, klaagt over buik- of hoofdpijn, blijft in hoekje zitten of liggen.
- Agressief en baldadig gedrag is ook een teken van 'niet tot spelen kunnen komen', of het kind verstoort het speelplezier van anderen.

4 of 5

- Het kind is meer gericht op de leidster dan op andere kinderen; hij blijft bij haar, zoekt steun en aanmoediging.
- Hij is onzeker in contacten met andere kinderen, trekt zich terug, weert contact af.
- Of hij plaagt andere kinderen, doet hen pijn.
- Hij vernielt materiaal, speelt er niet mee.
- Hij is gespannen, uit dit door ongecontroleerd rond te rennen en te schreeuwen.
- Hij heeft weinig controle over zijn emoties: hij kan 'om niets' boos of verdrietig worden.

SCORE 1 2 3 4 5

SCORE 1 2 3 4 5

Opmerkingen:

Opmerkingen:

Observatieformulier WiS 4 tot 12 jaar

Groep: _____

In de groep sinds: _____

Geboortedatum: _____

Geobserveerd door: _____

Aantal dagen in opvang: _____

Datum observatie: _____

Gestructureerde activiteiten	Vertrek
<p>1 of 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het kind geniet van samen bezig zijn, zoekt samenwerking met andere kinderen, is in staat eigen inbreng af te stemmen op inbreng van anderen. • Hij praat en overlegt met andere kinderen. • Hij accepteert voorstellen en initiatieven van de leidster om tot nieuwe ontdekkingen te komen. • Hij heeft plezier, is ontspannen en spontaan. • Hij toont emoties zodanig dat ze voor anderen te begrijpen en accepteren zijn. • Hij heeft vertrouwen in zijn eigen mogelijkheden. 	<p>1 of 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het kind reageert adequaat op wat er verwacht wordt rond vertrektijd. • Hij ruimt spullen op en helpt de leidster en de andere kinderen. • Hij neemt afscheid van de leidster en van vriendjes, heeft het soms alweer over de volgende keer. • Hij laat merken dat hij het leuk vond.
<p>4 of 5</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het kind verzet zich tegen gezamenlijke activiteiten of doet niet echt mee. Hij negeert aanbod en trekt zich terug. Hij heeft geen plezier in samenwerken. • Hij heeft geen vertrouwen in zichzelf. • Hij moppert op andere kinderen en de leidster, vindt alles 'stom'; laat dat zien door tegendraads gedrag. Hij komt tot niets. • Hij negeert aanwijzingen van de leidster, overtreedt regels en afspraken, verstoort de activiteit, zoekt ruzie. • Hij wil zich steeds aan andere kinderen meten. • Als iets niet lukt of anders loopt dan gedacht, reageert hij dit emotioneel af door boos, verdrietig of driftig te worden. 	<p>4 of 5</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het kind vertrekt zomaar, neemt geen afscheid van de leidster of van andere kinderen. • Hij vermijdt oogcontact. • Of hij gaat ieder contact uit de weg: door rond te rennen of zich te verstoppen. • Hij kan zich ook luidruchtig gedragen om zo een reactie uit te lokken van de leidster of de andere kinderen.
<p>SCORE 1 2 3 4 5</p>	<p>SCORE 1 2 3 4 5</p>
<p>Opmerkingen:</p>	<p>Opmerkingen:</p>

Scoreformulier per kind

Op grond van de scores op de zes of zeven situaties (afhankelijk van de leeftijd) en op grond van je eigen indruk over deze observatie vul je de eindscores in.

Groep: _____

Geobserveerd door: _____

Observatiedatum: _____

Binnenkomst

1 Prettig	2	3	4	5 Niet prettig
-----------	---	---	---	----------------

Eten/drinken

1 Prettig	2	3	4	5 Niet prettig
-----------	---	---	---	----------------

Vrij spel binnen

1 Prettig	2	3	4	5 Niet prettig
-----------	---	---	---	----------------

Vrij spel buiten

1 Prettig	2	3	4	5 Niet prettig
-----------	---	---	---	----------------

Gestructureerde activiteiten

1 Prettig	2	3	4	5 Niet prettig
-----------	---	---	---	----------------

Verzorgen/slapen (alleen voor 0 tot 2 jaar en 2 tot 4 jaar)

1 Prettig	2	3	4	5 Niet prettig
-----------	---	---	---	----------------

Vertrek

1 Prettig	2	3	4	5 Niet prettig
-----------	---	---	---	----------------

Vragenlijst voor leidsters

Naam kind: _____

Geobserveerd door: _____

Observatiedatum: _____

1. Had je dit resultaat verwacht voordat je ging observeren? (Komt het overeen met het beeld dat je al had van het kind of heb je andere dingen gezien?)

Ja

Opmerkingen/toelichting: _____
_____
_____

Nee

Opmerkingen/toelichting: _____
_____
_____

Min of meer

Opmerkingen/toelichting: _____
_____
_____

2. Denk je dat het kind zich meestal prettig voelt op het kindercentrum? Waaraan merk je dat?

Ja

Opmerkingen/toelichting: _____
_____
_____

Nee

Opmerkingen/toelichting: _____
_____
_____

Wisselend

Opmerkingen/toelichting: _____
_____
_____

3. Geef in een paar trefwoorden jouw gevoelens over dit kind weer (in positieve en/of negatieve zin).

---

4. Zijn je bijzonderheden opgevallen tijdens de observatie?

Tijdens de genoemde situaties, namelijk

Op andere momenten, namelijk

---

5. Ben je tijdens de observatie nog op ideeën gekomen die het welbevinden van dit kind in deze groep, of de groep als geheel, ten goede kunnen komen? Welke?

---

6. Kun je dit direct toepassen of wil je het bespreken?

---

7. Is er vervolgobservatie nodig?

Nee

Ja

Deze observatie op korte termijn herhalen (de observatie is beïnvloed door omstandigheden), nl:

Ja, de informatie aanvullen met observatie aan de hand van de 'Observatielijst Welbevinden in Situaties'.

Notatieformulier voor de groep

Groep: _____ Periode observaties: _____

Neem de scores uit de scorelijsten over op dit overzichtsschema. Voor ieder kind worden zes of zeven scores ingevuld ('verzorgen/slapen' alleen voor 0 tot 2 jaar en 2 tot 4 jaar).

Naam kind	Naam leidster	Binnenkomst	Eten/drinken	Vrij spel binnen	Vrij spel buiten	Gestructureerde activiteiten	Verzorgen/slapen	Vertrek
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								
11								
12								
13								
14								

